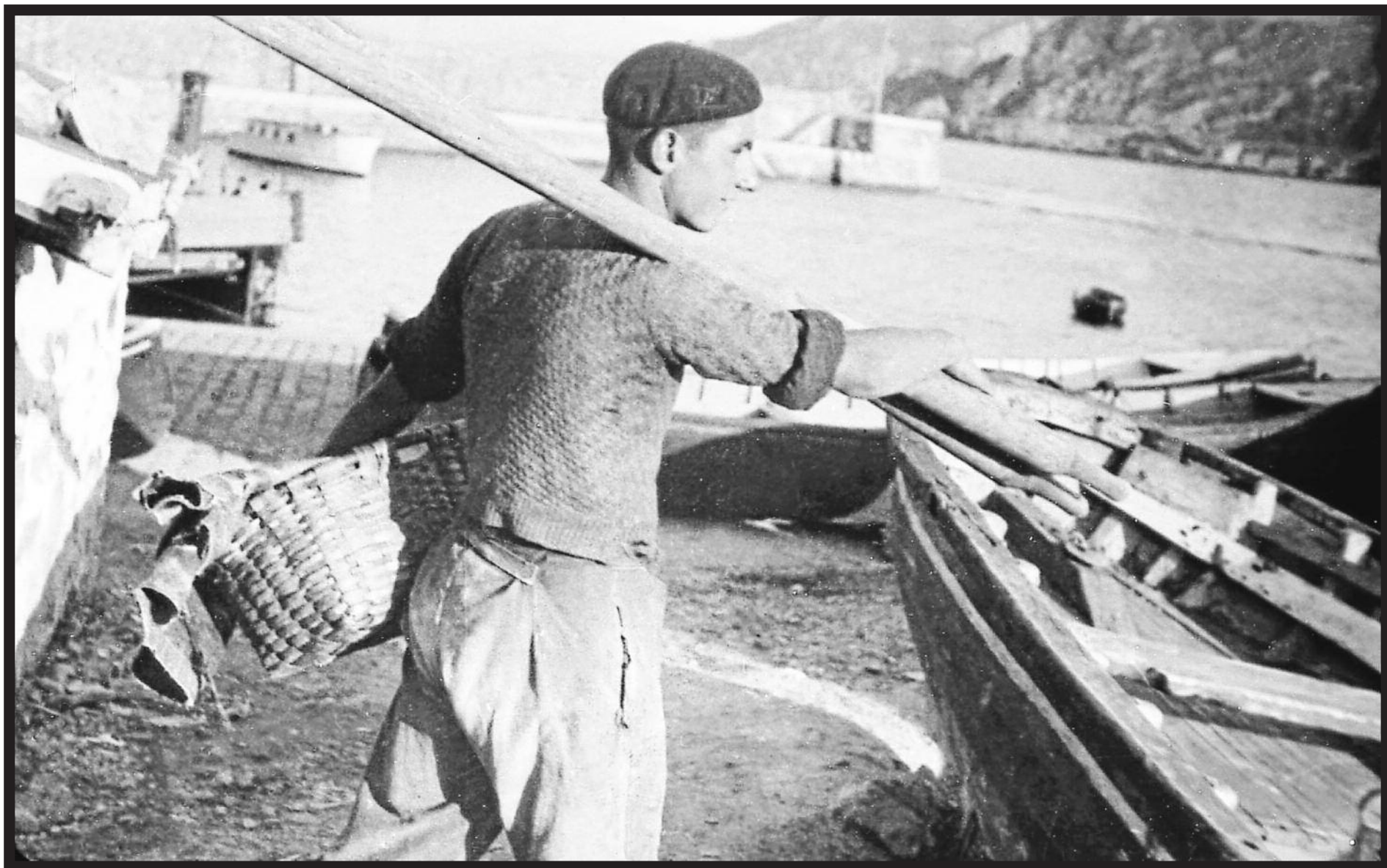

BEHATXULOTIK

Juantxo EGAÑA

Camille FREDERIC DE BUZON | CLARA GARMENDIA FUNTSA

CAMILLE DE BUZONEN ARGAZKIAK EUSKAL ARRANTZALEEI

Camille Frederic de Buzon, euskal jatorriko argazkilari eta margolaria, 1885eko urtarrilaren 18an jaio zen Bordelen. Bordeleko Arte Ederretako Eskolan eta Parisekoan ikasi zuen, bere anaia Marius de Buzonek egin bezala. Parisera itzuli zenean, 1905ean, beka bat irabazi eta Madrilera joan zen ikasten jarraitzera. Bordelera itzulita, Getariatik igaro zen, eta bertan bizi izan zen denboraldi batez. Mady bere emaztearen arabera, herrialdearen edertasunak eta bertako biztanleen (euskaldunen) nobleziak liluratu zuten. 1924 eta 1929 artean, Camille Aljeriara joan zen, Kabiliara, bere anaia han bizi baitzen, pintorea hura ere. 1930etik Bordelen hil zen arte, uda guztietan Getariara joaten zen, eta arrantzaleak margotzen zituen batez ere. Mutrikun, Ondarroan eta Lekeition ere bizi izan zen denboraldika. Camillek bostehun irudi inguru utzi zituen 10x15eko kristalezko plaken, 6x9ko azetatoen eta positiboen artean. Gehienak Euskal Herrikoak dira, nahiz

eta Kabilia inguruko pertsonaiak biltzen dituen album bat ere badagoen. Bere artxiboko argazkiak eta bere koadroak ikusita, nabarmena da Camillek lortzen zituen irudi gehienak zirriborro gisa erabiltzen zituela, edo, behintzat, ondoren margotzen zituen koadro-etarako erreferentzia gisa. Utzi digun argazki lana dokumentu interesgarria da batez ere Euskal Herriko arrantzaleen bizitza ezagutzeko. Artistak Bidarra inguruan egindako argazki batzuk ere badaude, lagun batzuk baitzituen han. Aljerko Arte Ederren Museoan 1925ean artista honek margotutako margolan bat dago: "Getariako Portua". 1937an Bordeleko Lan Burtsan merkataritzari buruz egindako murala ere nabarmentzekoa da. Goiko argazkia joan den mendeko 30eko hamarkadan egina dago eta Baltasar Garmendia arrantzalea ageri da erretratuan. Haren alaba, Clara, egun argazki artxibo honen gordailuzaina da, eta haren zaharberritzeaz eta egoera onean zaintzeaz arduratu da.